

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.37.619/2013/.szám

A Kúria a dr. Mogyorósi István (.....) ügyvéd által képviselt (felperes címe.) felperesnek a dr.gyakornok által képviselt alperes ellen környezetvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. május 14. napján kelt 21.K.28.919/2013/5. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.28.919/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - további 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A, mint elsőfokú hatóság a számú határozatában 2013. január 15-ig engedélyezte a felperesnek meghatározott kódú, veszélyes és nem veszélyes hulladékok begyűjtését és hasznosítását.

A kezelési tevékenységet a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 4.sz. melléklete alapján R.4. Fémek és fémvegyületek visszanyerésében, újrafeldolgozásában határozta meg. A ... kijavító határozat alapján ezen tevékenység vas, illetve cink ionban gazdag hulladék páclevekből tisztítással, valamint további fémtartalmú hulladék adagolásával értékesíthető vas(II)-klorid, vas(III)-klorid, illetve cink(II)-klorid oldat előállítását jelentette. A határozat az engedélyezett tevékenység technológiai folyamatára, a betárolás cinkmentesítés, vas(II)-klorid gyártása, vas(III)-klorid gyártása, valamint a regenerátum kezelés tekintetében, a működéssel, a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységre vonatkozóan részletes kikötéseket tartalmazott.

Az elsőfokú hatóság a 2011. november 16. napján keltsz. határozatával asz. határozattal kijavítottsz. határozatát visszavonta, az engedélyezett hulladékkezelési tevékenységet megtiltotta és a határozatot fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánította. A visszavonó határozat indokolása szerint a felperes telephelyén 2011. június 17-én havária történt, ezt követően az elsőfokú hatóság munkatársai 2011. augusztus 3-án és 2011. szeptember 29-én helyszíni ellenőrzést tartottak a telephelyen. Ezen ellenőrzések megállapításai alapján asz. határozat felülvizsgálatára vonatkozóan a *közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29.§ (1) bekezdése* szerint eljárást hivatalból indított a hatóság 2011. november 14-én. A felperes, mint ügyfél értesítését a Ket. 29.§ (4) bekezdés b) pontja alapján mellőzte, mert 8 napon belül érdemi döntést hozott az ügyben.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2012. február 16. napján kelt 14/06580-5/2011.sz. másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot

helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, hogy az alperes jogellenesen hivatkozott a 213/2011.(XI.14.) Korm. rendeletre, mivel az települési hulladékkal kapcsolatos tevékenység végzésére vonatkozik, a felperes pedig veszélyes és nem veszélyes hulladékot kezel. Kifogásolta, hogy a hatóság nem tisztázta megfelelően a tényállást és nem teljesítette a Ket. 3.§ (2) bekezdés d) pontjában foglaltakat, nem vett igénybe szakértőt, holott az elengedhetetlen. Nyolc napon belül döntést akart hozni, így megakadályozta a felperest abban, hogy az ellene szóló eljárásról tudomása legyen. Támadta a helyszíni szemlét, mivel a felperest, mint a szemletárgy birtokosát nem értesítették a hatóságok, a Ket. 88.§ (4) bekezdése és 57.§ (1) bekezdése ezáltal sérült. Utalt arra, hogy a havária bekövetkezése nem róható fel neki. A Fővárosi Törvényszéken per van folyamatban a tartályok gyártója ellen, ezzel összefüggésben csatolta a szakértői véleményeket, a keresetlevelet és a kártérítést megalapozó iratokat. Kiemelte, hogy a helyszíni ellenőrzés során nem volt jelen a felperes részéről nyilatkozattételre alkalmas személy, ezért nem volt lehetőségük érdemben nyilatkozni. Álláspontja szerint a IBC tartályok használata nem tiltott, gazdasági érdekből egyébként is szükségeszerű és elengedhetetlen. Nem tagadta, hogy voltak olyan tartályok, amelyeken a felirat hiányos vagy nem látszódott, azonban a tartályok rendszeres ellenőrzés alatt és meghatározott gyártási rendszerben kerültek használatba. Hangsúlyozta, hogy a haváriával érintett tartályok nem hulladékok, hanem késztermékek tárolására szolgáltak. A technológiához nem szükségesek a tartályok, az üzemelés biztosítható ezek nélkül is. Bizonyítási indítványként tanúmeghallgatást kért, továbbá az adott technológiai, műszaki kérdésekre vonatkozó iratokat is csatolt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte és elutasította azt. Ítéletének indokolásában a *Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.)* 339/A.§-ára, 206.§ (1) bekezdésére, 164.§-ára, és 215.§-ára, valamint a Hgt. 45.§ (1) bekezdés b) és c) pontjára, (2) bekezdésére, a 213/2001.(XI.14.) Korm.rendelet 24.§ (1) és (2) bekezdésére, a 98/2001.(VI.15.) Korm.rendelet 23.§-ára hivatkozott.

Rögzítette, hogy a felek között nem volt vitatott a havária megtörténte és az sem, hogy az engedélyező határozat tartalmazza a két haváriával érintett 150 m³-es tárolótorony használatát. Nem volt lényegi vita a felek között az IBC tartályok kérdésében sem. A felperes azt vitatta, hogy a szemle során a tényállást az alperesi hatóságok szemrevételezéssel állapították meg, szakértőt nem vettek igénybe és vitatta a környezetkárosító hatást.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesnek a jogszerű döntéshez, azaz a Hgt. 45.§ (2) bekezdése és a 98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet 23.§ (6) bekezdése alkalmazásához szükséges tényállást kellett megalapozni, bizonyítékokkal alátámasztani. A nem vitatott tények, az alperes által feltárt helyszíni szemle ténymegállapításait a bíróság elegendőnek tartotta ahhoz, hogy a határozatot megalapozottnak ítélje.

A felperesnek a hatóságok eljárására vonatkozó kifogásai kapcsán az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy azok nem ügydöntő jelentőségűek, az ügy érdemére kiható következménnyel nem jártak. A felperesi keresetnek az anyagi jogszabálysértésre való utalása kapcsán rámutatott arra az elsőfokú bíróság, hogy az alperes lényegében az engedélyező határozat feltételeinek megszűnése miatt vonta vissza a felperes engedélyét. Utalt arra, hogy a felperesi keresetet azért találta alaptalannak, mert az a visszavonó határozat olyan határozati elemeit támadta, amelyek az

engedélyező határozatban nem vitatott módon, mint az engedélyezett felperesi tevékenység működési feltételei szerepeltek. Az engedélyező határozat a két nagy 150 m³-es tároló tornyot eleve a technológiai lánc részeként, az engedély 4. pontjában egyértelműen és világosan tartalmazza. A felperes csak ennek feltételeként a két készterméktorony működésének függvényében kapta meg a hulladékgazdálkodási engedélyt. A visszavonó határozat megállapította, a havária miatt a két torony már nem képezheti részét az engedélyezett technológiai folyamatnak, így az engedélyezett tevékenység feltételei nem teljesülnek. Az alperesi álláspont a per során következetesen ez volt, döntése tehát jogszabályokat nem sértett, mivel a felperes által sem vitatott havária következményeként a tárolótornyokat használni nem lehetett, ez pedig az engedélyezett tevékenység előfeltétele, a visszavonó határozat pedig a megalapozott tényálláson jogszerű következményeket alkalmazott.

Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy éppen a felperesi bizonyítás során vált egyértelművé, hogy a perbeli esetben egységes technológiai folyamatról van szó, azt nem lehet részekre tagolni. Nem osztotta a felperesi álláspontot, hogy csak késztermék havária volt és ezért a hulladékkezelési engedélyt nem lehet visszavonni. Az elsőfokú bíróság a peres felek bizonyítékai alapján megállapította, az elsőfokú alperesi hatóság egységesen egy egész gyártási folyamatot engedélyezett, ami összefüggő technológiai láncot alkot, ennek során a hulladékból a folyamat végén késztermék lesz. Lehetséges, hogy a késztermék tárolásnak technológiailag rendelkezésre állnak az engedélyező határozatban megállapított tárolási módtól eltérő megoldásai is, azonban az engedélyező határozat a két haváriával érintett tornyot, a technológiai folyamat részeként a gyártás előfeltételeként tartalmazta. Megállapította a bíróság azt is, az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a késztermék veszélyes anyag, a szakértői

véleményekben az anyag hatása egyértelműen bemutatásra került.

Kifejtette azt is az elsőfokú bíróság, hogy alaptalanul támadta az alperesi határozatot a felperes az IBC tartályok használata körében is. Ezek használatára az engedély 3. pontja előírta, hogy a különböző veszélyes anyagokat elkülönítetten, a tárolt anyagra utaló feliratokkal ellátott tárolóegységekben kell tárolni a telephelyen. A visszavonó határozat pedig azt állapította meg, hogy hiányoznak a megfelelő feliratok, nincsenek az anyagok elkülönítve, tehát megszegte ezzel a felperes az engedélyező határozat feltételeit, ezért az alperes jogszerűen hivatkozott erre és vonta vissza ezen az alapon a felperes engedélyét.

A felperesi álláspontot osztotta ugyanakkor a bíróság a 213/2001.(XI.14.) Korm.rendelet alkalmazhatóságának kérdésében, ez ugyanis csak a települési hulladékra vonatkozik (1.§). Az alperesi hatóság azonban nem sértett jogszabályt döntésével, mivel a Hgt. 45.§ (2) bekezdése és a 98/2001.(VI.15.) Korm.rendelet 23.§ (6) bekezdése nemcsak a környezetvédelmi hatóságok döntési lehetőségét, hanem a határozat azonnali végrehajthatóságát, a felhívott jogszabályok pedig a gyors, leszűkített határidőn belüli eljárás lehetőségét is biztosítják. Ebből következően az alperes nem sértette meg a felperes ügyféli jogait a Ket. 29.§ (4) bekezdés alkalmazásával.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérte a keresetében foglaltakat fenntartotta. Másodlagosan a hatályon kívül mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206.§-át, 221.§ (1) bekezdését, a Hgt. 45.§ (2) bekezdését, a 98/2001.(VI.15.) Korm.rendelet 23.§ (6) bekezdését, hiányosan állapította meg a tényállást és mindezek eredményeként téves jogi

következtetésre jutott. A felperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból teljességgel hiányzik annak indokolása, hogy jogszerű az engedély visszavonásával és a tevékenység megtiltásával indokolatlanul és aránytalanul szigorú szankció alkalmazása vele szemben. Aaz elsőfokú bíróság által is elismerten a 213/2001.(XI.14.) Korm.rendelet nem volt alkalmazható, a 98/2001.(VI.15.) Korm.rendelet 23.§ (6) bekezdése pedig szükség esetén teszi lehetővé az engedély visszavonását. A felperesi vélemény szerint a bíróságnak ki kellett volna térnie arra, hogy szakszerű vizsgálatok hiányában szemrevételezéssel lefolytatott helyszíni szemle mely ténymegállapításait tekinti olyannak, amely megalapozhatta az alperes határozatát.

A felperes álláspontja szerint tévedett a bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a hatóság nem sértette meg a Ket. 88.§ (4) bekezdésére figyelemmel a Ket. 57.§ (1) bekezdését. Figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a havária bekövetkezése, azaz 2011. június 17-e és a felügyelőség állítása szerint a Ket. 57/A.§ (2) bekezdése alapján életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet veszélye miatt haladéktalanul megtartott helyszíni ellenőrzés időpontja - azaz 2011. augusztus 3-a - között másfél hónap telt el. Így a felügyelőség azon hivatkozása, hogy a felperes értesítésére nem volt lehetőség mert a haváriát követően haladéktalanul meg kellett tartani a helyszíni szemlét teljességgel alaptalan. Önmagában az, hogy utólag észrevételeket tett a helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyv megállapításaira nem orvosolja a Ket. 88.§ (4) bekezdésébe és 57.§ (1) bekezdésében biztosított ügyféli jogok megsértését. A felperes megítélése szerint a bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, mivel nem határozta meg, hogy milyen eljárásjogi követelményeket sért a felügyelőség határozata és azok miért nem tekinthetők az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek. Minderre tekintettel a jogerős ítélet a Pp. 206.§-át és a 221.§ (1) bekezdésében foglaltakat sérti.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le, azzal a Kúria is egyetértett.

Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270.§ (2) bekezdése és 272.§ (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275.§ (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy teljes mértékben egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a felperes által megjelölt eljárási jogszabálysértések az ügy érdemére nem hatottak ki, így a Pp. 339.§ (1) bekezdésének megfelelően a keresettel támadott alperesi határozat hatályon kívül helyezéséhez nem vezethettek. Az elsőfokú bíróság ténylegesen osztotta a felperes azon álláspontját, hogy a környezetszennyezés kiterjedtségének, mélységének és lefolyásának megállapításához a helyszíni szemle során történt szemrevételezés nem elégséges. A helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv valóban nem pótolja a szakszerű vagy szakértői vizsgálatokat. A perben azonban ennek azért nem volt döntő jelentősége, mert a per tárgya a keresettel támadott alperesi határozat jogszerűségének megítélése volt. E körben pedig nem

vitatott tényállási elemként a havária fennállt, ezen kiindulásból pedig a körben kellett döntenii, hogy fennálltak-e a felperesi tevékenység visszavonásának feltételei. A közigazgatási eljárás során feltárt tények, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, az engedélyezett technológiai folyamat helyreállításának hiányát bizonyította. Ennek jogkövetkezményét kellett a hatóságnak levonnia.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy a Ket. 88.§ (4) bekezdése és 57. (1) bekezdése megsértésére hivatkozó felperesi álláspont téves, ugyanis az alperes okszerűen és megalapozottan utalt a havária következtében kialakult veszélyhelyzetre és a Ket. 57/A.§ (2) bekezdése alapján az eljárási jogszabályokat nem sértve tartotta meg a helyszíni szemlét. A felperes ügyféli jogainak gyakorlását ez azért nem sértette, mivel a helyszíni szemlén készült jegyzőkönyvben foglaltakra észrevételeket terjeszthetett elő, a hatósági eljárás eredményeként született határozatokkal szemben jogorvoslati jogával élhetett.

Egyetértett a Kúria az elsőfokú bíróság azon okfejtésével miszerint a havária következményeként a tárolótornyokat használni nem lehetett, ez pedig az engedélyezett tevékenység előfeltétele volt, tehát az engedélyt visszavonó határozat alapját képezte. A két torony, mint a technológiai folyamat része az engedélyező határozatban a tevékenység előfeltételeként szerepelt, a haváriával ez az előfeltétel megszűnt. Nem volt tehát annak jelentősége, hogy a technológiai lánc e nélkül is ténylegesen működött vagy működtethető. Az eljárás során e tény jogi következményét kellett értékelni. A felperes ugyan bizonyította a perben, hogy műszakilag, technológiailag lehetséges a technológiai eljárás a két torony nélkül is, azonban ennek csak akkor lett volna jelentősége, ha az engedélyező határozat nem írja elő előfeltételként a két 150 m³-es

torony működését és ha az alperes felülvizsgált határozatában nem az előfeltételek hiányára hivatkozott volna.

Kiemeli a Kúria, hogy a Hgt. 45.§ (2) bekezdése és a 98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet 23.§ (6) bekezdése elegendő jogi alapot szolgáltatottak a felperes hulladékkezelési tevékenységének megtiltásához és a részére korábban kiadott engedély visszavonásához.

A felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 206.§-ának sérelmére történő hivatkozása kapcsán a Kúria rámutat a következőkre.

Az általánosan kialakult és következetes legfelsőbb bírósági-kúriai gyakorlat szerint, ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélettel megállapított tényállást, vagyis ha azt sérelmezi, hogy a bíróság a tényállást a Pp. 206.§-ának megsértésével állapította meg, a jogerős ítélet érintésének csakis akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. Nem állapítható meg azonban jogszabálysértés akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A Pp. 206.§-a szerinti szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás - ha az nem iratellenes vagy logikátlan - felülvizsgálata nem lehet eredményes. A felülvizsgálati eljárásban ugyanis felülmérlegelésnek a Pp. 275.§ (1) bekezdése értelmében nincs helye. Nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés.

A Kúria a perben rendelkezésre állt adatokból egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás

anyagát egybevette, értékelte és mérlegelte, abból helytálló, okszerűen indokolt, logikus és megalapozott következtetést levonva hozta meg ítéletét a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat tehát nem sértette meg. A jogerős ítélet indokolása a Pp. 221.§ (1) bekezdésében foglalt törvényi követelményeknek is maradéktalanul megfelelt.

Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban az alperesnek igazolt perköltsége nem merült fel, ezért arról a Pp. 270.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (2) bekezdés szerint rendelkezni nem kellett.

A felperes felülvizsgálati kérelmén a tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére 50.000 (ötvenezer) forint illetéket lerótt, ennek és a további 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéknek a viselésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2014. március 19.

**Dr. Kárpáti Zoltán a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó előadó bíró,
Dr. Beniczky dr. Kelemen Gyöngyi bíró**